

Ob našem prazniku - 22. juliju

Ko letos proslavljamo 40-letnico KPJ, ko proučujemo njen zgodovinsko pot v vlogo, ki jo je odigrala v posameznih obdobjih, ugotavljamo, da je 22. julij 1941 ne samo za slovenske komuniste, marveč za vse delovne ljudi v naši republike, eden izmed najpomembnejšimi mejnikov v slovenski politični zgodovini. Okoliščine, v katerih se je takrat naše ljudstvo nahajalo, za nas niso bile ugodne. — Slovenija je bila razkosana od treh fašističnih okupatorjev, ki so vsak po svoje začeli uničevati naš obstojo. Še posebej smo to občutili na Gorenjskem, kjer so nemški nacisti začeli z odkritim terorjem in ponemčevanjem. V tem usod-



MILAN ŽAKERL
Podpredsednik OO ZB Kranj

nem času so se vse politične stranke, ki so prej »vodile« slovenski narod, razletele v prah, njihovi voditelji pa so zbežali ali pa so začeli hlapčevati okupatorju. V tistih težkih dneh je usodo našega ljudstva prevzela Komunistična partija. Že več let prej je Partija opozarjala in pripravljala delavski razred na boj proti fašizmu, ki se je pojavljal v vseh oblikah in skoro po vseh deželah Evrope.

Partija je tudi ugotavljala, da se proti fašizmu ni moč boriti samo z agitacijami in stavkami, temveč da bo proti njemu treba nastopiti z orožjem. Zato je ustavljala Vojne komiteje in pripravljala članstvo na oborožen boj. Ustanovitev OF, 27. aprila 1941 je predvidenem boju dala programsko politično osnovo. Organizirati so začeli prve skupine partizanov, ki so preraščale v čete. 22. junija je CK KPS osnoval Glavni štab, ki se je kasneje preimenoval v Glavno poveljstvo partizanskih čet. Sredi julija je Glavno poveljstvo izdalo povelje, da so priprave za oboroženi boj končane, in da je treba začeti s splošnim napadom okoli 22. julija. Ta napad naj prerača v vstajo. Prvi boji so se začeli na Gorenjskem, kjer so bile partizanske enote najteživilnejše in kjer je bilo treba preprečiti nadaljnjo izselitev prebivalstva. Vojna akcija so začele na kamniškem področju, kasneje pod Storžicem, v okolici Jesenic, Jelovice in čez ne-

MILAN ŽAKERL

Ob prazniku občine Bled

ZASTAVILI SMO DOBRO, TODA ŠE TEŽJE DELO NAS ČAKA,

PRAVI PREDSEDNIK ObLO BLED JOŽE KAPUS

Od 17. do 22. julija praznujejo v leto slabše obiskan. Lani smo na Bledu občinski praznik. Ob tej stavili povsem drugače; mnogo bolj smo poskrbeli za propagando, za družabno življenje gostov, adaptirali smo vrsto gostinskih in trgovskih lokalov in v splošnem mnogo bolj skrbeli za povečanje števila gostov tudi z raznimi drugimi ukrepi.

Naša občina nima razvite industrije, s čimer se lahko pohvalijo nekateri sosednje občine, prav navzlic pretežnemu številu kmečkega prebivalstva še nima modernega kmetijstva — naše gostinstvo in turizem sta prav tako šele v razvoju. Zato je razumljivo, da ob vsem prizadevanju v gospodarstvu še nimamo tistih dohodkov, ki bi jih potrebovala občina za čim hitrejši vzpon. Že same investicije, sprejeti v znesku 412 milijonov potrebujejo to dejstvo.

ŠE NEKAJ O TURIZMU IN GOSTINSTVU

Trajski profet in gostinstvo sta prizaprav osnovni panogi našega gospodarstva in seveda zato za služita tudi največjo pozornost in skrb. Pred leti smo premo skrbeli za njun razvoj in posledica tega je bila, da je bil Bled iz leta

stavili povsem drugače; mnogo bolj smo poskrbeli za propagando, za družabno življenje gostov, adaptirali smo vrsto gostinskih in trgovskih lokalov in v splošnem mnogo bolj skrbeli za povečanje števila gostov tudi z raznimi drugimi ukrepi.



BLEJSKA RAZGLEDNICA: Z izleta na blejski grad

GLAS GORENJSKE

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XII, ST. 56 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 20. JULIJA 1959

Ugoden razvoj gospodarstva kranjskega okraja

Večina podjetij preseglo polletne plane

Po družbenem planu kranjskega okraja je predvidena letos bruto proizvodnja v vrednosti nekaj nad 106 milijard dinarjev, ali 5 odstotkov več kot lani. Po podatkih, ki smo jih zbrali v nekaterih podjetjih, bo ta plan izpoljen in tudi presezen. Letos, vsaj do sedaj, so bili dokaj ugodni pogoji tako za industrijo kot kmetijsko proizvodnjo. Bilo je dovolj električne, pa tudi surovin in ostalih materialov. Največ prigovorov je bilo pač zaradi pomanjkanja delovne sile oziroma omejitve zaposlovanja.

— Podjetja so bila doslej namreč navajena, da so za izpolnitev naših zaposliili toliko več ljudi, ne glede na proizvodnost dela in razmer v industrijskih središčih — vprašatajmo stanovanj in ostalih komunalnih naprav. — OLO je že lani sprejel nekaj ukrepov, ki omejujejo zaposlovanje in navajajo kolektive na iskanje notranjih rezerv, na izboljševanje tehničkih procesov, organizacijo dela itd.

V tovarni elektrotehničnih in fimehanečkih izdelkov »Iskra« sta nam predsednik delavskega sveta in upravnega odbora povedala, da so skupni proizvodni načrt izpolnili 108,8 odstotka ali v vrednosti 3526 milijonov dinarjev. Plan za junij so izpolnili s 114,8 odstotka. Če te podatke primerjamo z lastnimi, je bila letosna proizvodnja za 23,8 odstotka večja. Vrednost proizvodnje na zaposlenega v »Iskri« se je povečala od lanskih 1,073.000 dinarjev na 1,198.000 dinarjev ali 15,6 odstotka. Primerjava se nanaša na prvi polletji lani in letos.

Tudi v nekaterih drugih podjetjih so dosegli dobre uspehe. V Železarni na Jesenicah so polletni plan blagovne proizvodnje izpolnili s 105,6 odstotka. Po podatkih za prvi pet mesecov letos so presegli tudi plan dohodka za nekaj več kot 1 odstotek. V tovarni vijakov »Plamen« v Kropi, so izdelki 1.839.000 kg izdelkov ali za 4,5 odstotka več kot je določeno po planu. Tovarna tiskanega blaga »Tiskanina« je izpolnila plan takole: osnovni plan tkanic s 107,3 odstotka, preko 101,4, vagon preko 112,6, tkalnica 104,7 odstotka itd. Proizvodnost dela pri dolžinskih

IN KAKŠNA JE SKRB ZA NAŠEGA DELOVNEGA ČLOVEKA

Komunalne naprave, ki smo jih zgradili, bodo služile vsakemu občanu. Poskrbeli smo za zboljšanje trgovske mreže in preskrbo prebivalstva s potrošniki blagom. Precej je bilo napravljenega za elektrifikacijo, zgradili smo nekaj lokalnih mostov in podobno. Pohvaliti se le ne moremo z našo stanovanjsko izgradnjo. V prihodnje bo ljudski odbor s podporo gospodarskih organizacij v zasebnikovih, ki bodo pripravljeni vložiti sredstva za boljše stanovanje, sam gradil stanovanjske hiše in s tem poskušal rešiti naš stanovanjski problem.

-jb

170 delegatov in več gostov, med njimi predsednik republikega odbora sindikata metalurgov in rudarjev Jože Plevnik, predsednik ObLO Jesenice France Treven, predsednik Občinskega sindikalnega sveta France Leban in drugi, so v petek popoldne prisostvovali polletni konferenci sindikalne organizacije jeseniške železarne.

V poročilih, ki so jih imeli člani Izvršnega odbora sindikalne podružnice, so obširno obravnavali tako proizvodne uspehe v minulem polletju, kot ostalo problematiko podjetja, delo sindikalnih odborov in organov delavskega upravljanja pri sestavljanju novih tarifnih pravilnikov, o pilitočno društveni dejavnosti kolektiva, zlasti pa so govorili o delu in uspehih organov družbenega upravljanja v tovarni.

Kot je znamo, je delovni kolektiv jeseniške železarne izpolnil svoje polletne obveznosti iz družbenega plana, plan blagovne proizvodnje pa je izpolnil s 105,6 %. V zvezi s tem so dejali, da predvideni premik v kvalitetu izdelkov ni bil dosegzen in bo moral kolektiv kot celota posvetiti tem vprašanju več skrb. Sedaj dela v tovarni že 82 odstotkov ljudi po učinku, oziroma so nagrajevani po učinku. V individualnih normah je zapovedenih 1022 delavcev, v skupinskih 2194 itd. Nov tarifni pravilnik pa ima osem prilog, tako normmi in nagrajevanju po enoti proizvoda in podobno.

Kakor smo že omenili, so precej razprave posvetili prav vprašanjem organov delavskega upravljanja, še posebno z ozirom na reorganizacijo podjetja. V tovarni pripravljajo namreč gospodarsko reorganizacijo, tako da bo v bodiče štiri ali pet samostojnih gospodarskih enot. To reorganizacijo bodo vskladili s proizvodnim procesom posameznih grup obratov. Temu bodo prilagodili tudi vso organizacijo dela in razširili delavsko upravljanje z uvedbo novih grupnih delavskih svetov. V želzarni so že obstojali obratni de-

lavski svet, ki so odigrali pomembno vlogo, ker pa so imeli vlastni center za dopolnilno izobraževanje kolektiva. Hkrati je delavski svet sprejel nalogo, da do konca svoje mandatne dobe, na izrednih sejah, prouči probleme posameznih obratov. Začel je urejati komunalno službo v tovarni. Najprej je uredil vodstvo te službe. Tako so jih pri zadnjih volitvah opustili.

Poleg tega sta delavski svet in upravnji odbor obravnavala še vrosto drugih vprašanj. Proučila sta probleme strokovnega šolstva v be itd.

Železarni in sprejela nekaj ukre-

Iz občinskih sporedov ZA 22. JULIJ

KRANJ

22. julija ob 10. uri slavnostno zborovanje na Jamniku v počastitev Dneva vstaje in 15-letnega požiga vasi. Prevozi na razpolago pred avtobusno postajo.

22. julija ob 9. uri v Kokri odkritje dveh spominskih plošč v spomin streljanim talcem.

22. julija ob 10. uri v Letenčah pri Gorjčah odkritje spominske plošče padlim borcem Kokrškega odreda.

26. julija ob 8. uri odkritje spominskih plošč v Cegelnici pri Načalem, kjer je bila ustavljena I. kranjska četa.

JESENICE

22. julija dopoldne odkritje dveh spominskih plošč: na Lipanskem vrhu in na Jezercu (Jelovica). Prevozi z avtobusi in tovornjaki organizirani iz Jesenic do Lipanske planine.

TRŽIČ

22. julija dopoldne odkritje spominske plošče v Podljubelju v spomin prehodom preko meje v času ilegalnega delovanja KPJ. Prevozi zagotovljeni iz Tržiča do Podljubelja.

BOHINJ

22. julija v sodelovanju z občinskim organizacijami Kraňja pohod in izleti v partizansko vas Jamnik.

RADOVLJICA

22. julija v sodelovanju z občinskim organizacijami Kraňja pohod in izleti v partizansko vas Jamnik.



TAKO KOT JE GOZD VABLJIV V SEDANJIH, VROČIH DNEVIH, JE BIL PRIJETNO ZAVETIŠČE TUDI NAŠIM PRVOBORCEM

naš razgovor**Prometno vzgojo v osnovne, srednje in višje šole!**

V začetku julija smo jih prvič zagledali. Tri nove obrazy med prometnimi miličniki v Kranju. Ni bilo težko ugotoviti, da so študentje.

Dan za dnevi jih zdaj lahko vidimo na križišču vrh Jelenovega klanca. Z budnim očesom pazijo na promet, opozarjajo neprazljive pešce in kolesarje, kaznujejo, če je potrebovalo avtomobiliste in motoriste, pazijo na starčke in otroke pri prehodih čez cesto in podobno.



Prikupno dekle in prometni prekršek! Marjan pravi, da pri mladih dekleh ne spregleda nobenega prekrška...

Marjan Smolej je študent agronomije, doma iz Luž pri Kranju. Gimnazijo je končal v Kranju. Letos je prvič prometni miličnik. — Junija je bil v Ljubljani, do konca tega meseca bo v Kranju, avgusta pa bo odšel na enomesecno obvezno počitniško prakso na Kmetijsko posestvo Polje. Pravi, da se je za ta postranski zaslužek odločil predvsem zato, ker ga zanimala motorizacija (tudi sam ima motorno kolo) in ker so zelo ugodni pogoji glede časa službe, ki ga za mesec naprej lahko sam razporedi z ozirom na potrebe in zahteve študija. Na dan dela do 8 ur.

»Tovariš Marjan, naše bralce bo verjetno zanimalo, kakš-

POKLON PADLIM ŽRTVAM

V okviru občinskega praznika, ki so ga začeli proslavljati na Bledu v petek, 7. julija, so na tamkajšnjem vojaškem pokopališču odkrili spominsko ploščo 27 padlim borcem in talcem. Množične organizacije, ustanove in delovni kolektivi so položili na lepo urejene grobove številne vence in se polegnili žrtvam za svobodo. T. b.

FRANČOSKI OTROCI V KRAJNU

Pred dnevi je prispevala v Kranj skupina 26 otrok in vodnikov ribičkega obmorskega mesteca La Ciotat iz Francije, s katerim ima mesto Kranj že nekaj let prijateljske stike. Poročali smo že, da je prejšnji teden odšla iz Kranja skupina 31 otrok — partizanskih sirot z vodniki, ki so bili v lepem me-

stetu Ciotat najprisrčnejše sprejeti.

Francoske otroke sta v petek, dne 17. julija obiskala v Vajenskem domu, njihovem sedanjem bivališču, predsednik Občine Kranj Franc Puhar in načelnik oddelka za zdravstvo in socialno varstvo mesta Kranj Pavel Bajželj.

Po prisrčnem srečanju so se odpeljali v Bašelj in Predvor k novemu umetnemu jezeru Črnava. V soboto, 18. julija popoldan so bili na Smarjetni gori. V ponedeljek se bodo odpeljali z žičnico na Kravec. V 21 dneh, kolikor časa bodo ostali v Kranju, bodo obiskali vse zanimivje kraje naše občine in ostale predele na Gorenjskem.

-an

Pravljica o oblakih, soncu in smerti

Nekoč (tako se prične vsaka pravljica) je živel mlad fant, ki je brezenil po sreči. Bil je tak, kot vsi drugi, le da je močno ljubi oblake in sonce.

Hotel je poleteti čim bliže k njim, ki jih je tako ljubil. Hotel je pobožati kot sladka misel bele oblake, tako, kot jih pobožajo zjutraj svetli in zlati sončni žarki.

Nadel si je krila, ki so ga posnela v njegov svet...

To so bile sončne, sinje višave z labnimi vetrinci in z belimi, včasih tudi grozljivimi oblaki. To je bila tista, ob tih radiosti prekipevajoča praznina, ki jo je poljubljalo sonce in po kateri so ga varno in neslinsko nosila krila.

Tam spad, globoko pod njim, pa je bil drug svet. Tudi tega je mladi fant ljubil, vendar ne tako kot sinje nebo. Tam so bili z murkami posejani zeleni planinski pašniki in zasneženi skalnatni vrhovi, ki so se zaman poskušali povzpeti v njegov svet. Tam je bilo veliko mesto z množično vrečiči ljudi, tam je bila šola s vivimi, nepriznanimi židovi, tam so bili njegovi prijatelji, njegov dom...

Tu zgoraj pa ni bilo pusti vsakdanosti v daljavo bežeče množice.

Tu so bili oblaci, ki so ga ljubili, in sončni žarki, ki so mu prožili roko v pozdrav...

V tem svetu je bil mladi fant srečen, zanj je živel.

Ta svet je bil dober.

V R E M E

Sredi tedna pričetek daljšega razdobja lepega poletnega vremena.

IZ naših krajev**Spremembe v Besnici**

Te dni, od 18. do 26. julija imajo v Besnici pri Kranju turistični teden. Obiskovalci pravijo, da se je v tem kraju zadnja leta marsičaj spremenilo.

Tamkajšnje Turistično društvo je še mlado, vendar je že lani zelo urejati turistične sobe in pravljati potrebno za razvoj turizma. Zelo privlačno je malo kopališče pri termalnem vrelicu, ki ima tudi v najhujši zimi do 22 stopinj Celzija. Napeljali so tudi električno razsvetljavo do novo urejene okrepevalnice pri slapu Sum, ki je tudi zelo privlačno prirodnega lepota. Zdaj, ob turističnem tednu, nameravajo tamkaj odpreti tudi urejeno zavabišče.

V okviru turističnega tedna in krajevnega praznika so že odkrili spominsko ploščo 24 padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja. V torek pa bodo imeli predavanja o svetovni razstavi v Bruslju, za sredo na Dan vstaje, so organizirali množičen izlet na Jamnik, v soboto pa bo nagradno tekmovalje z zračno puško in slavnostna seja Turističnega društva.

-an

Zadnje vesti**PODPIŠANI SPORAZUM**

Delegaciji Jugoslavije in Sudača sta v soboto v Beogradu podpisali sporazum o posojilu za nakup jugoslovanskega blaga. Hkrati sta podpisali tudi protokol o nekaterih vprašanjih v zvezi z blagovno izmenjavo in plačevanjem ter sporazum o znanstveno tehničnem sodelovanju. Vse to je rezultat obeh razgovorov naših in sudskega zastopnikov, ki so imeli sestanek od 13. do 18. julija.

DANES SPET DELOVNO KOSILO
Po več neuradnih sestankih, ki so jih imeli zunanji ministri štirih velesil in obeh Nemčij v soboto in petek, se bodo sešli na naslednje delovno kosilo danes v rezidenci britanskega zunanjega ministra Selwyna Lloydja. Kot je znano, na delovnih kosihih in sodelujejo zastopniki obeh Nemčij. Prihodnja plenarna seja zenevske konference zunanjih ministrov bo jutri v palači narodov.

POVRATEK IZ BOSNE
Kranj, 19. julija — Včeraj so se vrnili iz Bosne mladinci in mladinke, ki so sodelovali na maršu Tragom borbi v petoj neprijateljsko afanživosti. Marš je pripravljen CK LMJ za najboljše mladinske aktiviste. Na maršu, ki je trajal devet dni in je bil dolg 170 km, je sodelovalo tudi devet mladincov in mladink iz kranjskega okraja. Na maršu so imeli 8 predavanj o proboru obrečev na Sutjeski in Zeleni Gori. Marš je bil zveznega značaja in se ga je udeležilo nad 400 mladincev in mladink iz vse Jugoslavije.



Bohinj, 19. julija — Danes popoldne ob 14. uri so se ob cesti od Stare Fužine do hotela Jezero zbrali številni domači in tuji turisti, ki so si z velikim zanimanjem ogledali tradicionalno prireditve — kmečko ohjet. — V okviru turističnega tedna so bile v dopoldanskem delu na sprednu veslaške tekme na Bohinjskem jezeru. Zmagal je domačin Cvetek.

LJUDJE IN DOGODKI**Prvi teden druge runde**

Spet je teden dni ženevski razgovor naokrog. Hkrati je to prvi teden druge runde, ki se je začela po 24-dnevni premoru mlini ponedeljek. Ceprav tudi ta teden ni prinesel senzacionalnih preobratov, vendar lahko zanj rečemo, da se je začel v vedrjem sejam prisostvovali tudi zastopniki obeh nemških delegacij, kar pa so vse zahodne sile včeraj tudi zahodnemško odločno odklonile. Spor še ni rešen, ceprav so tudi zanj našli »tiho zdravilo«: ministri se poleg javnih sej čedalje pogosteje tajno sestavljajo na »delovnih diplomatskih kosihih«. Četudi morda to ni ravno prikalnno vzdušje za klasično diplomacijo, je pa menda včasih še bolj primerno za splošno razpoloženje ministriških udeležencev. In tako se »diplomacija vil«, kot se je teh sestankov na obedih v privatnih vilah že oprijel izraz, spet nadaljuje.

Drugi kamen spotike je nastal ob predlogu o ustavnitvi vseňemške komisije, ki naj bi proučila možnosti za tesnejše stike med obema deloma Nemčije in s tem tudi predhodne ukrepe za njuno združitev.

Zanimivo je pri tem, da prototaki komisiji niso samo, recimo Francozi (Britanci namreč ne zavračajo te zamisli v celoti in tudi ZDA imajo svojo imajočico podobne komisije), pač pa predvsem Zahodni Nemci, ali točneje rečeno: bonnska vlada kanclera Adenauerja.

Nasploh je bilo za minuli teden značilno, da se je Bonn tokrat po-

kazal v odkriti vlogi zahodne skupke, splošne diplomatske zavore za zakršenoli napredek ženevske konference. Namreč prav v trenutku, ko se na obzorju kažejo določeni obrisi možnosti »majhnega sporazuma« o Berlinu, Adenauer odkrito stopa na plan kot nasprotnik silehnega sporazumevanja med Vzhodom in Zahodom. Zunanji minister bonnske vlade von Brentano pa celo predlaga, naj bi raje začeli vprašanje o celotnem »svežnju« predlogov, ki jih je pripravil Zahod ob začetku konference. Drugače povedamo: prav v hipu, ko se možnost za sporazum osredotoča na berlinsko vprašanje, Bonn skuša znova razbliniti pravno na širokih načelih vprašanjih, o katerih je jasno, da jih ni mogoče v sedanjih pogojih rešiti.

Takšna zavira na dejavnost Adenauerjeve vlade ni naletela na odporni samo pri sovjetski delegaciji, ali pri javnosti, marveč celo pri zahodnih zaveznikih. Trdijo, da se je celo trenutno francosko-nemško zavezništvo ohladilo, medtem ko drugi napovedujejo, da utegne tokrat priti do karambla tudi v ameriško-nemških odnosih, ceprav so bili ti v povojnem času neneadno enako uglašeni.

Skratka, če govorimo o prvem delu drugega dela zasedanja ženevske konference, potem moramo nujno na prvem mestu emeti, da so bili spori in nesporazumi med zahodnimi zavezniki zanjo dosti bolj osnovnega nasprotja med Vzhodom in Zahodom.

MARTIN TOMAŽIČ

Uspešno delo sindikata v „Iskri“

Pretekli teden je bila v tovarni rezerve v sami tovarni.

Ugotovili so tudi, da je za tako veliko tovarno kot je Iskra 120 ležišč v letoviščih premalo. Za šport,

izlete in kulturo se v tovarni Iskra zelo zanimajo. V letošnjem polletju se je udeležilo raznih prireditiv in izletov preko 5000 članov kolektiva, kar je rekord v zveznem merilu. Izredna skrb je posvečena tudi izobraževanju. Lansko leto je šlo preko izobraževalnega centra 510 ljudi, v letošnjem letu pa že 643; od teh je obiskovalo tečaj za visokokvalifikacijo 56 članov kolektiva in 50 za kvalificiranje delavcev.

V razpravi so sodelovali tudi delegati Iskra servisov Ljubljana, Zagreba, Beograda, Reke, ki so se predvsem zadržali ob pomanjkljivih povezavah s sindikatom tovarne in težave njihovih podoborov.

Predstavnik republike odbora sindikata kovinarjev Ota Stane je potrdil pravilnost začrtane poti podružnice Iskra in dodal nekaj misli o normah, o delovnih odnosih, ter želel podružnici veliko uspeha pri delu.

A. T.

Na konferenci so bili soglasni, da bo treba poosrtiti delovno disciplino in poiskati skrite delovne

Na konferenci so bili soglasni, da bo treba poosrtiti delovno disciplino in poiskati skrite delovne

SREČANJE

Prve dni januarja 1943 je Stražarjev bataljon taboril na Poljuki — štab je bil v »Baberju«. Ves zimski čas je bil v glavnem posvečen mobilizaciji novih partizanov in manjšim diverzantskim akcijam. Za uspešnejše izvajanje prve naloge je bil zadolžen takratni terenec Janez Hribar (pozneje se je izkazalo, da je bil izdajalec, povezan z okupatorjem), ki nam je redno tedensko prinašal radijska poročila o stanju na bojiščih in kot obveščevalc poročal, kje in koliko naših fantov vstopa v par-

tizanske vrste. Dogovorjeni smo bili za točen čas, kdaj je treba iti po mladincem in kam. V prvem primeru mobilizacije navedenih mladićev je četa prišla na določeno mesto, a fantov, katere smo pričakovali, ni bilo. Drugič, ko smo zopet pričakovali isto skupino, smo padli v dobro pripravljeno nemško zasedo pod restavracijo »Triglav« na Bledu — na srečo ni bilo hudega, ker smo pravočasno ugotovili, kakšna je situacija.

Na sestanku, ki se ga je udeležil tudi terenski delavec Hribar, je bilo sklenjeno v njegovi navzočnosti, da grem kot politkomisar na Bled in preverim situacijo mobilizacije novih kadrov. Na tem sestanku je bil določen tudi datum in ura odhoda ter ostalo. Že na samem sestanku sem opazil, da terencu Hribarju naš sklep ni bil všeč in da bo naloga težavna. Hribar je imel med tem časom postojanko v Gorjah, kar nam je bilo precej sumljivo, ker bi po vseh

okoliščinah okupator postojanko z lahko izsledil. Spričo važne naloge so dvomi odpadli. Določenega dne 13. januarja 1943 sem zbral nekaj propagandnega gradiva, tovarniš Lado pa mi je posodil nove pištolo FN 9 mm s pripombo: »Izvrstna pištola, še strela nisem dal. Popolnoma je nova.« Nepričutušena pištola mi je zbudila neprijetne pomisleke, vendar za to ni bilo časa, ker me je četni kuril že čkal. Na zvezu sva prišla s kurirjem ob določenem času, kjer sta naju pričakovali pridni aktivisti Mara in Cilka Golc iz Rečice.

Nenadoma smo bili obkoljeni od šestih nemških žandarjev, ki so stali v polkrugu tik pri cesti ob železniški progi. K meni je prišlo eden izmed njih, mi posvetil z žepno svetilko v obraz in pribil z otipavanjem žepov. Najprej mi je pretipal desni hlačni žep, nato levega, dokler ni prišel do usodnega žepa, kjer sem krčevito stiskal pištolo. V tem trenutku sem jo bliskovito potegnil iz žepa in zamahnil z njem v čelo žandarja, ki me je preiskoval. Stisnil sem petelinu — toda groza: pištola ni delovala. Preiskovalcev je padel na tla zaradi udarca.

V tem skrajno napetem trenutku sem se naglo zasukal in stekel. Žandar se je hitro znašel in takoj oddal prvi strel za meno. Prebil mi je levo roko nad zapetjem. Med množico švigačnih svincenk sem se mukoma pognal na rob železniškega nasipa in nato čez železniško progo v vas Rečico, kjer sem v prijazni hiši dobil zatočišče. Kasneje sem zvedel, da sta obe tovariši izkoristili trenutno zmedo žandarjev, srečno pobegnili.

Dokončno smo vzpostavili zvezdo do teranca Božota. Kurir Francek je bil brat omenjenih sester. Prišel je še tovarniš Lado, ki mi je posodil pištolo. Začedeno sva se spogledala. Ura je bila že nekako dve po polnoči. K. Kozar

Začetek ljudske vstaje na Gorenjskem

• 26. julija sta bili ustavljeni prvi dve četi: tržička in kranjska. Po zbranih podatkih sta bili to prvi organizirani partizanski enoti — četi na Gorenjskem.

• 28. julija 1941, dan kasneje pa je bila na planini Vodice (Jelovica) ustavljena Jesenjska oziroma Cankarjeva četa.

• 29. julija 1941, dan kasneje pa je bila na planini Vodice (Jelovica) ustavljena Jesenjska oziroma Cankarjeva četa.

• Julija 1941 je bila ustavljena tudi II. kranjska četa in bohinjska skupina.

• Prve dni avgusta sta bila organizirana prva dva bataljona. Tako je bil dne 4. avgusta 1941 pri lovskej koči pod Storžičem ustavljena Kranjsko-storžički bataljon. Dan kasneje, dne 5. avgusta 1941 je bil na Planini Vodice ustavljena tudi Cankarjev bataljon.

• Organizacije in reorganizacije so sledile kar hitro. 1. avgusta je bila organizirana Kranjska četa, 19. avgusta že obnovljena Kranjsko-tržička četa itd. ... Valljudske vstaje se je brž zanesel tudi v Poljansko dolino, kjer je že septembra delovala četa narodne zaščite, zatem v Kokro, kjer je 10. decembra nastala Kokrška četa narodne zaščite, ob znani vstaji v gornjesavski dolini, pa je nastala tako imenovana Triglavská četa.

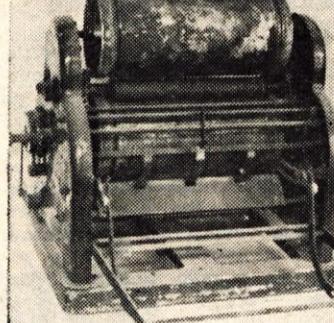
Prvi udarci

Najhujše prve udarce je utpel kaj kmalu po ustanovitvi Kranjsko-tržički bataljon. Ze tako prvo jutro, po zaprisegi, 5. avgusta 1941 so jih Nemci napadli pri lovskej koči pod severno steno Storžiča. Tam je padlo 8 borcev.

Se hujši udarci pa je ta bataljon doživel naslednji dan, 6. avgusta na Dobrni, kjer so jih ob 2. uri popoldne nenadoma obkollili Nemci. Več borcev je bilo ujetih. Med temi je bil tudi Milorad Stosić, ki je bil nato javno obešen v Kranju.

Taka dva udarca v dveh prvih dnevnih obstoja te edinice sta nekatere preživeli borce, razumljivo, demoralizirala, saj jih je padlo dve tretjini. Zato je takratni sekretar Okrožnega komiteja Kranj tovarniški Vodopivec iz vsega bataljona, ki je ob zaprisegi štel 63 borcev, zbral le 19 preživelih, in 10 dni kasneje v Okrogelskem gozdru ustanovil obnovljeno kranjsko-tržičko četo.

Ciklostilni stroj partizanske tehnike na Gorenjskem iz 1942. leta, ki ga hrani Muzej NOB v Kranju. — Ce bi imel Muzej večje prostoro, bi lahko prikazal še mnogo več zbranega gradiva



Ciklostilni stroj partizanske tehnike na Gorenjskem iz 1942. leta, ki ga hrani Muzej NOB v Kranju. — Ce bi imel Muzej večje prostoro, bi lahko prikazal še mnogo več zbranega gradiva

Betrifft: N o v a k Zvetko u. k n a p i c e Mirk, Verdacht des Versuchten Mordes.

Bezug: Ohne.

Am 22. Juli. 1941 um ca 7.50 Uhr wurde auf der Strasse von Azen nach St. Martin unmittelbar vor dem Ortseingang der Gemeinde St. Martin der dem hiesigen Posten zugewiesene Dolmetsch Franz Schönidaritsch aus dem nordlichen Wäldschossen und schwer verletzt. Schönidaritsch befand sich mit seinem Fahrrad auf der Fahrt zu seiner Dienststelle.

22. julija 1941 ob 7.30 uri je bilo slišati na poti iz Tacna proti Sv. Martinu močan strel. Krogle iz vojaške puške je zadeba izdalca in sovražnikovega pomagača Franca Znidariča. Nemška žandarmerijska postaja v Sv. Martinu je takoj napisala zapisnik (del zapisnika prikazuje naša sliku), iz katerega je razvidno, da so Nemci osumili tega dejanja Cvetka Novaka in Mirka Knapiča, oba iz Tacna. Nadalje v zapisniku piše, da sta omenjena dva že daje zasledovana kot nevarna elemente — verjetno celo voditelja Komunistične partije.

Zadnja stran zapisnika ima deset podpisov komand žandarmerijskih postaj v okolici mesta Kranja (Srednja vas, Naklo, Križe, Golnik, Stražiče, Šemčur, Cerkle in Jezersko — posebej obvezeni sta bili postaji v Smedniku in v Predvorju), kar dokazuje, da so Nemci takoj podvzeli vse ukrepe, da bi našli osumljena Novaka in Knapiča.

Dokument je v arhivih iz NOB prava redkost. Shranjen je v Muzeju NOB v Kranju. Dogodek, ki je takrat povzročil pravo zmedo med sovražnikom je bil 22. julija pred osemnajstimi leti, torej na dan, ki je največji praznik vsej Slovencev — Dan vstaje.

Učinkovita prevara

V letu 1941 je v vsaki partizanski enoti pomenil za vsakega borca mitraljez mnogo več kot kasneje v brigadi top. Imeti mitraljez v četi, to je pomenilo napisano jamstvo za uspeh, za zmago.

Tudi Antoneskova skupina na Kozjanskem se je počutila mogočno, čeprav je štela samo sedem mož, imela pa je mitraljez, poleg tega pa še štiri puške in dve pištoli. Ko se je nekega večera zglašila pri kmetu Matjažu, jo je gospod takole spregel: »Kako bo premagali Nemce? Saj še flint nimate, brez mašinc pa Šabav ne boste nakresali!«

»No, prav! si je mislil Antonesko. Ti bomo že zagolli!«

In res. Naslednji teden se sedmorica spet zglašili pri Matjažu.

»Prenočili bi pri vas, oče!« je nagnovoril Antonesko starega Matjaža, ko mu je prišel odpretn vežna vrata. »Nak, to pa že ne!« se je uprl možakar. »Naj pridejo Nemci pa vas pobrustajo s flintami vred. Antonesko pa je dejal: »Fantje, kar naprej!« Stari

Partizanska dobra volja

NA BLOKU

Domačin ki se je ustavil na »šabobranskem« bloku v Novem mestu, je pokazal stražarju-belegardistu svojo dovolilnico. Stražar pa samo z njo ni bi zladovoljen, temveč ga je pobara: »Kaj pa imas v nahrbniku?« Domačin: »Plinsko muncijo in odrezane glave.« Stražar: »Ne brije norcev! Odveži nahrbnik! Hitro! Mi smo

ablast!« Domačin ni rekel nič, samo namuzal se je in odvezal nahrbnik, v katerem sta bili dve zelnati glavi, okoli njiju pa fižol ...

NAJVEČJA STISKA

Marka so vprašali, kdaj je bil v partizanh najbolj na trnih. Pa pravi: »Takrat, ko smo imeli po trdnevni hajki prvič spet toplo hrano: mulo v goču. Jaz pa sem v hajki izgubil menaško in žlico ...«

ji tega nikoli ni priznal, da je sploh ostalo med njima toliko neizgovorenega. Hkrati se je bal časa, ko bo okreval. Kako bo takrat? Ali mu bo očitala? Ali se bo ponovilo vse tisto, kar ga je skoro pognalo v smrt? Zgrozil se je ob misli, da bi bila utegnila biti dvocevka napolnjena s pravimi naboji. Življenje, ki ga je hotel vreči od sebe, se mu je spet zdelo mnogo vredno in ni si mogel več razložiti, kaj ga je obsedlo, da se je ustrelil. Biti je moral napol blazen. Podzavestno je čutil, da se je tisti dan odpril v njem eden tistih strašnih prepadow, ki jih je nosil v sebi, ne da bi se tega zavedal. V takih trenutkih ga je postal strah samega sebe.

Teden dni ni mogel govoriti. Usta so mu bila otekla, jezik se mu je težko obračal, dihal je na kratko in stežje požiral hrano. Čez teden dni mu je zdravnik s pinceto izvlekel zadnje drobce železa iz mesa. Obraz so mu hladili z mrzlimi obkladki in polagoma je oteklinu prešla. Ostal je samo zoprni občutek, da so usta mrtva in lice še zmeraj ni bilo zacetljeno.

Ko je prvič spregovoril, je bebljal, kakor bi se bil čisto odvadil govorice. Ana se je morala skloniti k njemu, da ga je razumela. Dominik jo je vprašal, kako je v vigenih.

»Kar miren bodi,« je rekla žena. »Pavle skrbi za vigenih.«

Pavle... Dominik je bil presenečen. Sina ves čas ni bilo k njemu. Videl ga je samo prvič, ko je pripeljal zdravnika. Takrat mu je zdravnik mesaril po licu in ustih in Pavle je sedel na postelji in ga držal za roke trdo, kakor skleščami, da bi ne mogel otepeli. Pozneje ga ni bilo več bližu. Kljub temu pa se je zavedel, da ne sme pustiti de-

lavcem po svoje gospodariti v vigenih. Torej ima fant le skrb za vigenice, celo večjo, kot bi mu jo prisodil. V Dominiku je zrastlo rahlo upanje, da bo še vse dobro. Morebiti ne bo več tako, kot je bilo, toda — ali je bilo mar takrat prav? Moral si je priznati, da ne. Treba bi bilo živeti drugače, bolje. Čutil je v sebi močno željo, da bi živel mirno drug ob drugem. Kdaj pa kdaj je dal tej svoji želji poudarka z nemo krenjo. Kadar se je Ana ukvarjala z njim in mu popravljala obvezne, se ji je skušal nasmehati; morala je videti njegove oči, da se smehlajo. Včasih spet jo je prosil, naj malce posedi pri njem. Prijel jo je za roko in jo dolgo držal v svoji, kakor nehote. Toda Ana je neprestano priganjalo delo, posedela je pet, deset minut, potem je vstala, rekla, da mora v kuhinjo in ga vprašala, če česa želi. Dominik je pomignil z očmi, da ne. Ne, nicensar ni potreboval. Za zdaj je potreboval samo njo, njeno bližino, nič drugega.

Če bi se ne bile rane ognojile, bi bil lahko že vstal, tako pa mu je Ana moral dan za dnem izpirati gnojini obraz in ga mazati z mazili. Vsako jutro so se spet platnenci povojo trdo prilepili na lice in Dominik je stiskal čeljusti, kadar mu jh je snemala. V ranah je klujuvalo in glava mu je bila še zmeraj svinčeno težka, včasih, posebno proti večeru, se ga je lotevala vročica, kljub temu pa je kazalo, da bo v nekaj tednih okreval. H koncu drugega tedna je že mogel jesti vse od kraja in tudi govoriti.

Po dveh tednih, ko mu je Ana spet izprala rane in ga nanovo obvezala, ji je rekla, naj ostane pri njem, ker bi se rad pomenil z njo. Ona je že prijela umivalno skledo, da bi odnesla vodo in stare obvezne, pa jo je postavila nazaj in sedla na stol k postelji. »Kaj bi rad, Dominik?« ga je vprašala s svojim mirnim, milim glasom.

ROMAN

II. del

46



XI

Dominik je ležal z obvezano glavo na postelji. Vedel je, da se mu ni treba več batiti za življenje. V glavi mu je včasih brnelo, toda misli so mu bile že jasne in nestrupo je čakal, kdaj bo smel vstati. Zdelo se je, kakor da se je po tistem usodnem dnevu nekaj v njem samem prelomilo in da se je tudi okrog njega vse spremenilo. Ana je bila mnogo ob njem. Stregla mu je in pogosto jo je opazoval, kako s svojimi kratkovidnimi očmi skrbno paži, da bi mu prav odmerila zdravila in da bi česa ne pogrešal. Tih je odpirala in zapirala vrata, hodila je okrog njega kakor bi bil na smrt bolan in če je videla, da leži z zaprtimi očmi, je neslišno izginila iz sobe. Oprezno mu je popravljala blazine, kakor bi ga mogel vsak njen gib zaboleti. Skrbljiva, kot bi pitala otroka, mu je vlivala z žličko v razbolela usta krepilne kurje juhe, ali pa mu je dajala piti limonade in bezgovnega sirupa. Dominik je sprva trpel zaradi njene skrbljive postrežbe; ni bil vajen, da bi ga negovali kot otroka. Polagoma se je temu privadol in bilo mu je pusto, kadar je odšla in je vedel, da je spet dolgo ne bo nazaj. Kdaj pa kdaj jo je gledal na poseben način, ki ga ni razumel. Priklama mu je in rekla:

»Potrpi, zdravnik je rekел, da bo kmalu dobro.«

Dominik je pripril oči in mu je bilo nerodno, ker se ji je s pogledom zahvaljeval, ona pa tega ni razumela. Ko je ostal sam, je strmel v strop ali pa v rože na steni in si mislil, da mu Ana pravzaprav ni bila slaba žena in da

S seje ObLO Bled

O mleku, mesu, stanovanjih...

Na zadnji seji Občinskega ljudskega odbora Bled sta minulo sredo oba zborna razpravljala in odločala o štirinajstih točkah dnevnega reda. Nekateri predlogi in odločbe so bile po krajšem razpravljanju soglasno potrjene, pri drugih pa se je razvila živahnava razprava. Pristojni sveti in odborniške komisije, ki so o posameznih predlaganih odločkah razpravljali pred občinsko sejo, so le-te več ali manj v celoti oziroma z

majhnimi spremembami ali dodatno odločbo o ustanovitvi občinske arbitražne komisije, hkrati pa je bil določen sestav razsodnikov, ki bodo odločali o spornih vprašanjih s področja stanovanjskega upravljanja.

ObLO je na seji razpravljal tudi predlogu sveta za družbeni plan in finance o dodelitvi kmetijskih zemljišč SLP in razdelitvi dosedanjih nepremičnin Ekonomije Bled. Delavski svet sedanje Ekonomije, ki je nastala po združitvi bivše Pristave z Ekonomijo, je predlagal, katera zemljišča se odstopi občinskemu odboru in katera naj bi bila dodeljena novemu posestvu. — Občinski odbor je predlagan s posnutek sprejel.

Pred sklepanjem o najvišji odprtini v maloprodajni ceni mleka in mesa se je razvnel živahen razgovor o kvaliteti mleka, ki ga dodača blejska mlekarna odjemalcem. Nekateri odborniki so povedali, da bo morala omenjena mlekarna bolj skrbeti, da bodo dobili potrošniki res dobro in kvalitetno mleko. Dosledno pa bodo moralni mleko pred prodajo sterilizirati.

Končno je občinski odbor določil najvišjo odkupno ceno mleka, in sicer 25 din v poletnem, 27 din v zimskem času, maloprodajne pa naj bi se gibale od 35 do 37 din za liter. — Glede preskrbe trga z mesom so bile določene najvišje cene za goveje meso, in sicer 280 din in 320 din za kilogram mesa z določenim procentom kosti, 380 din za kilogram govejega mesa brez kosti; za svinsko meso 330 do 350 din, za teleće meso pa 340 do 390 din za kilogram.

S sprejemom posebne odločbe je ObLO Bled na tej seji tudi določil ribiški okoliš za Ribiško družino Bled. Ta okoliš obsegava revir Save Bohinjke na določeni razdalji in Blejsko jezero. Izvedena je bila tudi zamenjava zemljišč med občino Bled in zasebniki zaradi ureditve strelšča JLA na Mlinem.

Dodatno k dnevnemu redu pa je občinski odbor na zahtevo nekaterih odbornikov razpravljal tudi o kritičnem stanju pomanjkanja stanovanj za učitelje v Gorjah. — Šola v Gorjah že nekaj let razpisuje mesta za predmetne učitelje, ker pa jim Gorje seveda niso preskrbeli stanovanj, se na razpis ni nikče prijavil. Šola v Gorjah ima vse pogoje, da se razvije v popolno osmiletno šolo, toda prav spričo pomanjkanja stanovanj za učitelje, se to doslej še ni moglo uresničiti. Za prihodnje šolsko leto bodo v Gorjah poskušili vse, da bi preskrbeli učiteljem primerena stanovanja. Podoben problem se kaže tudi na Bledu in bo v prihodnjih letih še bolj očiten. V tem pogledu bi bilo potrebno ravnavati bolj perspektivno in ne samo od danes do jutri. —jb

M. Z.

O modernizaciji cest v mestih in vaseh

Na mestnih in podeželskih cestah hitro narašča promet z različnimi motornimi vozili. Večja obremenitev cest zahteva tudi odgovarjajočo vzdrževanje cest. —

Avtobusi in ostala vozila povzročajo večje poškodbe na površini cest. Zato nikakršno nasipanje z gramom in peskom ne zadostuje. Vozila dvigajo prah, ki moti okolico in šoferje, ob mokrem vremenu pa nastajajo na cesti luknje in jame, na katerih se lomijo vzemti in uničujejo vozila. Cestno površino je treba torej bolje obdelati, da se prepreči prah in lomljenje vzemti.

Prav gotovo nimamo sredstev, da bi vse ceste modernizirali, tlakovati, razširili in asfaltirali. To je izdelati programe in rezervirati večje sredstva za tako enostavno modernizacijo cest. Izkušen je zbranih dovolj, dobro je znani tudi način vzdrževanja takih cest.

Lahke protiprašne obdelave, taka obdelava stane okrog 800.000 din za 1 kilometr ceste širine 5 m ali okrog 160 dinarjev za 1 kvadratni meter, in vzdrži, če je pravilno. Za brizganje je izvedena, prav močan promet. Po močan uporabiti manjše stroje za asfaltiranje dela, ki jih mestne občine ne imajo.

Zdravniki Kranjske porodnišnice pa se ne borijo samo s problemi, ki so neposredno povezani z njihovim poklicem, ampak imajo še druge težave.

Mislim, da vsakdo ve, da je v poslopu sedanje porodnišnice mnogo premalo prostora in še ta povsem ne odgovarja. Največkrat je takšen naval, da zmanjka tudi zasilnih posteli.

Mnogo se jih pride zdraviti tudi iz oddaljenih krajev v to porodnišnico, ki ima tudi ginekološki oddelok, n. pr. iz Škofje Loke, Tržiča in drugih krajev. Zato mislim, da bi bilo prav, da bi tudi te občine prispevale čim večji delež, da bi bilo možno čimprej zgraditi v Kranju novo porodnišnico, ki bi ustrezala potrebam vsega prebivalstva.

Ida Voglar, Naklo 29

OB DNEVU VSTAJE

Tržiški kolektivi se pripravljajo

Osredna proslava na področju tržiške občine v počastitev letosnjega dneva vstaje — 22. julija bo v Podljubelju. Tam bodo odkrili spominsko ploščo na kraju, kjer so bili znani prehodi preko meje. S tem bodo obeležili važnost, legalnih kanalov, ki se jih je posluževala KPJ v svojem ilegalnem delu oziroma stikih z naprednimi organizacijami v drugih deželah. Na teh prehodih preko meje, kjer so komunisti iz Tržiča dali velik prispevek, so se često spoprijemali z velikimi prirodnimi težavami, zlasti v zimskih časih, hkrati pa tudi z obmejnimi organi in eves in druge strani. V nekaterih primerih so se posluževali za zvezro preko meje tudi prevoza z vlakom skozi področje predor.

Ob letosnjem odkritju spominske plošče, kar je organizirano tudi v okviru 40-letnice KPJ, bo tam veliko slavlje. Za udeležbo se pripravljajo vsi večji delovni kolektivi. Vsa primerena tovorna vozila domačih podjetij so predvidena za prevoz obiskovalcev v Podljubelj, kjer bo imenovana prireditve.

Odločilen sklep

17. julija 1941. leta je bilo pod Malim Gregorjevcem na Jelovici odločilno posvetovanje za ljudsko vstajo na Gorenjskem. Na posvetovanju so bili predstavniki vojno-revolucionarnih komitejev in predstavniki partijskih komitejev Gorenjske, in sicer: Stane Žagar, Lojze Kebe, Tomo Brejc, Franc Vodopivec, Jože Gregorčič, Ivan Bertoncelj, Polde Stražšar, Franc Potočnik, Matija Verdnik, Jože Ažman, Anton Stefe, Anton Nartnik, Ivan Križnar, Alojz Justin in Jože Resman.

Na dnevnem redu je bilo edino in nadvse važno vprašanje — politično stanje v okupiranih deželi in možnosti ljudske vstaje.

Končna in odločilna ugotovitev je bila, da so ljudje na splošno proti okupatorju in vsaki tiraniji in da so pripravljeni žrtvovati vse za svobodo. Hkrati so ugotovili, da je bilo tako v Jeseniškem, kranjskem in tržiškem kraju že več delavcev iz tovarn in drugih političnih ljudi, ki so se morali umakniti na varno — v ilegalno. Sklep je bil, da je treba te ljudi oziroma posamezne skupine povezati v organizirane enote — čete in tako začeti z ljudsko vstajo.

Na osnovi tega odločilnega zgodovinskega sklepa so bile čez 14 dni že ustanovljene štiri prve partizanske enote: tržička, kranjska, jeseniška in jelovška četa.

VINKO REPE — Triglavski pripoveduje

V našem listu smo že pisali, da bodo Jeseničani za Dan vstaje, odkrili spominsko ploščo padlim prvobercom: Stanetu Bokalu, Francu Kravsu, Janku Jakopiču in Aloju Knafliju, ki so padli na Lipanskem vrhu in Ivanu Bernardu, Poldetu Stražšarju ter Francu Potočniku, ki so padli na Jesercih pod planino Poljščico na Pokljuki. France Potočniku je bil pravzaprav tu ranjen in ujet. Nemci so ga pozneje odpeljali v taborišče Mauthausen, kjer je umrl.



Franc Kravc
jeseniški prvoberec

gozdove. Močnejšo patrolo smo šele na rob, se je hitro umaknil poslali na Triglav, da bi na Aljaževem stolpu izobesila našo zastavo in v planinskih postojankah pobrala nekaj sanitetnega materiala in odej. Srečala se je z močno nemško patrolo in se umaknila v Krmo. Tega mi v bataljonu nismo takoj vedeli. Ker pa se niso vrnili kot smo pričakovali, smo nasledili dan poslali še drugo patrolo, šel je sam komandant bataljona Iztok s tremi borce. Pri Vodnikovi koči so se srečali z Nemci. Samo Iztok se je rešil, ostale tri pa so Nemci ujeti. Ko se je Iztok vrnil, smo proučili položaj in se umaknili.

Ta čas so bili Stražšar, Potočnik in Bernard v Bohinju na vezi. Morali so ostati na vezi. Mi smo krenili preko Lipanske planine, Iztok pa je ostal na Jesercih. Noč se je nagibala že proti jutru, ko smo prišli na Lipance. Pogledi so običali na Mrzlem studencu, od koder so se preko vrhov smrek že videli prvi prameni svetlobe. Kolona nemških avtomobilov se je pomikala proti Šport hotelu. Okoli 9. ure dopoldne smo že slišali strele, v zvečer. Pokljuka je bila takrat pokrita za 2 do 3 metre debelim snegom. Bili smo premraženi, lačni in ozbebi. Nekej časa smo se zdravili pri ljudeh na Slamnikih.

Ko so Nemci prišli na vrh Lipanskega vrha, so vrgli čez prepad nekaj bomb, naše smuči, ki so ostale na vrhu in drugo opremo, toda vse je letelo mimo nas v prepad. Tiščali smo se k steni v strahu, kdaj bo zarotopal mitraj. »Niso nas videli,« je končal svoje pripovedovanje Vinko Repke. —k

Izlet na Ožbolt

Organizacije škofjeloške občine pripravljajo množičen izlet na Ožbolt ob dnevu vstaje — 22. julija. Tamkaj bodo ta dan odkrili spomenik padlim borcev roških čet. Po svečanem odkritju spomenika bo tam tudi kulturni program.

Pripravljalni odbor je preskrbel za prevoze obiskovalcev. Od 8. do 9. ure zjutraj bodo na postaji v Škofji Loki na razpolago avtobusi za prevoz na Ožbolt, ki je razen zgodovinskega kraja iz NOB tudi lep izletniški kraj.

Na predvečer praznika pa bo v prostorih KUD v Škofji Loki spončana akademija v počastitev dnevnega



Novi Jamnik — lepe hiše, cesta ...

